

Starterscursus voor bijenteelt

2. Programma

Te bereiken eindtermen	Code	Leerinhouden	Specifieke pedagogische didactische wenken
De startende imker		<p>1-4 De bij</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biologie van de honingbij <ol style="list-style-type: none"> a) Plaats van de honingbij in het dierenrijk b) Wilde bijen (solitaire bijen en hommels), honingbijen in het wild c) Samenstelling van een bijenvolk d) Bijenvolk als een organisch geheel e) Warmtehuishouding f) Bijenraat 2. Bijenrassen <ol style="list-style-type: none"> a) Algemene eigenschappen : raatvastheid, haaldrift, b) Carnica, Buckfast, Zwarte Bij,... c) Straatrassen, lokale bij 4. Ontwikkeling bijenvolk <ol style="list-style-type: none"> a) Ontwikkeling van de honingbij b) Dar, werkster, Q c) Jaarcyclus d) Anotomie e) Morfologie f) Bijencommunicatie g) Oriëntatie 	<p>Erk Goris</p> <p>28 oktober 18 november 2 december 16 december</p> <p>0494660094 "Erik Goris" *bijengezondheid@vbi.vlaanderen;</p>

		<p>10. Bijengenetica (selectietechnieken voor beginners)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Geslachtelijke voortplanting bijenvolk : gameten, bevrucht, onbevrucht b) Genetische belang van de Q, van de darren c) Standbevruchting, transhumance, inkoop d) F1 tot en met F16 e) Q teelt, koninginnedop g Bijzondere selectiekenmerken! virusresistentie, Varroa Sensitive Hygiene 	
<p>Kent eventuele lokale aanpassingen van een bijenvolk. Kent de verschillen tussen een zwak en een sterk volk. Heeft notie van de meest voorkomende bijenziekten. Herkent de verschillende meest voorkomende belagers van de honingbij. Heeft notie van de stressfactoren van een volk. Kent de nuttige organismen van een bijenvolk. Kan de resistentieproblematiek plaatsen in de imkerij. Kent het systeem i.v.m. dierenartsen en medicijnen. Heeft kennis om de betrokken wetgevingen op te zoeken of zich te laten bijstaan in deze materie. Kent de diensten aan de imkers en weet hoe ze te gebruiken.</p>		<p>5. Bijengezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Lokale aanpassing b) sterke volken, zwakke volken c) Ziekten en plagen d) Bacteriële infectie e) Virale infecties f) Schimmelinfecties g) Predatoren: invasieve exoten h) Overige i) Stressfactoren (gebrek aan lokale adaptatie, straling, drachtstop of voedselgebrek, pesticiden) j) Nuttige organismen k) Chemische behandeling : Resistentieproblematiek l) Systeem dierenartsen m) Wetgeving' aangifteplichtige ziekten, ... n) Diensten aan de imkers: draaiboeken bij noodsituaties, bijenloket, verenigingen 	<p>Erik Goris</p> <p>6 januari 2027</p> <p>049J660094 "Erik Goris" *bljengezondheid@vbi.vlaanderen>;</p>

<p>Kent het nut van de honingbij voor de bestuiving van de gewassen. Heeft notie van verschillende drachtplanten. Kan onderscheid maken tussen drachtplanten voor nectar en voor stuifmeel. Kan de informatie rond drachtplanten opzoeken Kent de vlieggradus van een bij. Kan nuttige planten in het landschap herkennen en inplanten. Kan een drachtpauze in een landschap verklaren.</p>		<p>s. Nut van de honingbij</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Belang voor het ecosysteem : bestuiving, dracht b) Drachtkalender c) Drachtplanten d) Vlieggradus e) Landschapsbeheer f) Bijenproducten . honing, propolis, was, Q brij, gif 	<p>Frank Leroi 20 januari 2027 0474373145 melliferavzw@gmail.com</p>
<p>Kent de methodiek tot het oogsten en bewerken van honing. Weet wat verzegelde ramen zijn. Weet wat zegelwas is. Weet hoe honing geslingerd of geperst wordt. Weet hoe honing gezeefd wordt. Weet hoe en waarom honing gerijpt wordt. Kent de techniek van het afvullen. Kent de wetgeving in verband met de etikettering van honing. Kent de ideale bewaaromstandigheden van honing. Kent de andere bijenproducten, weet hoe ze in het volk terecht komen en hoe ze geoogst worden. Kent het gebruik van bijenproducten. Kent de voorschriften van voedselveiligheid en registratie bij het FAVV. Kent de fiscale verplichtingen bij de verkoop van bjenproducten.</p>		<p>7. Bijenproducten: oogst en primaire verwerking</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Oogsten van honing b) Verzegelde ramen c) Zegelwas d) Slingeren en persen e) Zeven Rijpen g) Afvullen h) Etiketteren i) Bewaring j) Bijenproducten k) Wetgeving <p>Optioneel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Was 2. Propolis 3. Koninginnebrij 4. Stuifmeel S. Bijengif 6. Wetgeving bijenproducten 	<p>Emiel Vandenabeele 3 februari 2027 0487389196 "emielpetrovitch" <emielpetrovitch@gmail.com>;</p>

		8. Bedrijfsmethoden (Duurzame) a) Natuurlijk imkeren b) Ecologisch imkeren	17 februari 2027
<p>Kan de ideale indeling en opstelling van een bijenhal opzoeken. Heeft notie van de verschillende wetgevende machten die de standplaats van de bijenkast (bijenhal) bepalen Heeft notie van de verschillende bijenkasten op de markt en kan doelgericht een keuze maken die best past bij zijn situatie. Kent de gangbaar kasttoebehoren en gebruikte imkermaterialen. Heeft notie van de mogelijke gevolgen van de bijensteek bij de mens. Kent de werkwijze om de angel te verwijderen. Kan de EHBO regels bij de bijensteek toepassen. Heeft kennis om de betrokken wetgevingen op te sporen of zich te laten bijstaan in deze materie.</p>		9. Imkermaterialen a) Standplaats b) Bijenhal c) Kasten, kastsystemen a. Koudbouw b. Warmbouw d) Kasttoebehoren e) Gereedschap f) Wetgeving a. Veiligheid b. verzekering	Albert Reynaere 3 maart 2027 0496519d44 reynaersatbert@gmail.com
<p>Kent de systematiek binnen een volk dat leidt tot het natuurlijk zwemmen. Kent de technieken van zwermcontrole en zwermregulatie. Kan een zwerm herkennen en weet hoe deze gerecupereerd wordt. Kent de verdere verzorging van een zwerm.</p>		10. Imkertechneiken - Zwemmen a) Zwermen b) Oorzaken c) Verloop, zwermkop d) Zwermcontrole e) Zwermregulatie : nieuwe volken, afleggers, vlieger, vegeer	Emiel Vandenabeele 17 maart 2027

<p>Weet hoe nieuwe volkjes d.m.v. afleggers, vliegers, vegers en dergelijke gemaakt worden. Kent het gebruik van een zwermlokkast.</p>		<p>f) Zwermvangen, verzorging g) Zwermlokkast h) Wetgeving Zwermen</p>	
<p>Weet hoe klassiek geïmkerd wordt. Kent de belangrijkste handelingen van een volk, het jaar door. Weet hoe een volk te behandelen. Kan een volk beoordelen, zowel buiten als binnen de kast. Kan activiteiten op de vliegplank en de toestand van de varroaschuif interpreteren. Kent het belang van het vetlichaam van de bij. Kan een volk inwinteren. Weet hoe een volk uitgewinterd wordt.</p>		<p>11. Bedrijfsmethoden</p> <p>a) Klassiek imkeren b) Relatie tussen imker en bij c) Imkerhoudingen d) Omgaan met bijen en bijenproducten e) Het lezen van de bijen : waarnemingen in en uit de kast f) Vliegplank, varroaschuif</p> <p>11. Imkertechneken - In- en uitwinteren</p> <p>a) In- en uitwinteren b) Zomerbijen, winterbijen, belang van het vetlichaam c) Inwinteringstechnieken d) Uitwinteringstechnieken</p>	<p>Albert Reynaers 24 maart 2027</p>
		<p>12. Algemene herhaling + examen</p>	<p>14 april 2027</p>